

Ústav asijských studií FF UK

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení: Vojtěch Kocourek
Studijní obor: Japonská studia
Název práce: Způsob vyjádření prostorových vztahů jako příznak chápání vlastní individuality
Oponent práce: Doc. Ing. Jan Sýkora, M.A., Ph.D.

		Bodové hodnocení
Hloubka přístupu k tématu, schopnost stanovit a naplnit cíle práce	(7 b)	5
Logická stavba práce	(6 b)	4
Práce s literaturou včetně citací	(5 b)	3
Stylistická úroveň	(4 b)	4
Úprava práce (text, tabulky, obrazová příloha)	(3 b)	2
CELKEM		18

Hodnocení: výborné: 21-25 b., velmi dobře: 16-20 b., dobře: 11-15 b.
Celkové hodnocení: **velmi dobře**, práci **doporučuji** k obhajobě

Komentář

Stanovení cíle a hloubka zpracování:

- práce postrádá jasně formulovaný cíl a základní výzkumnou otázku, na kterou hledá odpověď; autorem deklarovaný cíl („Cílem této práce je.... k této diskusi přispět na základě vlastního experimentu“) je obecný a nekonkrétní a formulace dvou „základních“ výzkumných otázek („Na čem se tedy zakládá představa, že jsou Japonci kolektivističtější než například Češi? A jak se debata o tomto tématu proměňovala?“) příliš široká.

- práce postrádá jednotný teoretický rámec; „sociologická“ část vychází z teorie *nihondžinron*, lingvistická část pracuje s teorií tzv. jazykové relativity a „experimentální“ část odkazuje k „metodologii“ (sic!) Imaiové.

- autor si zjevně neuvědomuje základní rozdíl mezi metodou, metodikou a metodologií, neboť jinak by nemohl opakovaně používat termínu „metodologie“ (= vědní disciplína, která se zabývá metodami, jejich tvorbou a aplikací) tam, kde je to naprosto nepatřičné (např. subkapitola 6.1. – předpokládám, že správně má být 5.1.)

- závěr práce je natolik obecný, že si do něho čtenář může dosadit v podstatě cokoli; formulace typu „Množství a síla zažitých představ, které o sobě navzájem Japonci a Západané mají, stejně jako složité procesy, které vedou k utváření představ jedněch o druhých i sobě samých, stejně jako vzájemné projekce, obdiv, antipatie, to vše tvoří silné nánosy, přes které je těžké se pravé podstaty dobrat.“ nebo „Doufám, že se podařilo nastínit, z kolika možných úhlů lze tuto problematiku uchopit“ nic neříkají a v žádném případě je nelze považovat za shrnující závěr práce.

Stavba práce:

- práce je se skládá v podstatě ze dvou částí – sociologické a lingvistické; postrádám však jakékoli propojení obou částí. Sociologická část analyzuje vývoj diskuze o míře kolektivismu, individualismu a kontextualismu v japonské společnosti, zatímco lingvistická část představuje problematiku jazykové relativity; v sociologické části však chybí základní propojení s jazykem a v lingvistické části pak návaznost na názory sociologů (Doi, Nakane, Hamaguči); toto trochu násilné spojení najde čtenář až v závěru práce,

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav asijských studií FF UK

nicméně nezbyvá mu, než přijmout tyto závěry tak, jak je autor předkládá – rozhodně nevyplývají z předcházejících kapitol.

Literatura:

- při diskuzi o teorii *nihondžiron* autor představuje reprezentativní díla, nicméně ne vždy s nimi pracuje – například nechápu, proč při odkazech na klíčové dílo prof. Nakane(ové) autor nepracuje přinejmenším s jeho anglickým překladem a její názory přebírá z rozhovoru s prof. Joy Hendry(ovou); obdobně například i u názorů prof. Hofstedeho autor pouze přebírá tyto názory z jiných zdrojů, aniž by pracoval s původními texty, které existují i v českých překladech a jsou dostupné v knihovnách UK (např. kniha „Kultury a organizace“ z roku 2007).

- autor se snaží o analýzu údajně kolektivistické povahy současných Japonců, nicméně využívá k tomu teorií, které jsou staré více jak čtvrt století a odrážejí stav japonské společnosti na přelomu 80. a 90. let 20. století;

Úprava:

- práce zřejmě neprošla závěrečnou autorskou korekturou, neboť jinak by po kapitole 1 Úvod, nemohla následovat kapitola 1 Kolektivismus, která se dělí na podkapitoly 2.1. a 2.2. (sic!) – toto posunuté číslování se pak promítá i do dalších kapitol, a to nejen v obsahu, ale i v hlavním textu práce.

Otázky k obhajobě:

1. V kapitole 5 autor představuje vlastní experiment, na kterém se podílely 2 stejně velké skupiny respondentů – rodilí mluvčí japonštiny a češtiny. Nehledě na míru zpochybnění výsledků experimentu, které uvádí sám autor v subkapitole 6.3 (správně 5.3.), jsou výsledky zřejmě ovlivněny nejen rodným jazykem, ale i prostředím, ve kterém je rodný jazyk používán. Do jaké míry byly výsledky experimentu ovlivněny faktem, že ač se jednalo o rodilé mluvčí, tito dlouhodobě žijí v „západním“ prostředí (české společnosti) a jejich způsob myšlení může být do jisté míry touto skutečností ovlivněn? – Tato otázka není samozřejmě relevantní v případě, že experiment byl proveden s Japonci v Japonsku a s Čechy v České republice.

2. V samém závěru autor píše, že „...vztahy v japonské společnosti, stejně jako ostatních, se neustále mění. Je otázkou, zda by například předchozí generace Japonců odpovídala jinak“. Jaká je odpověď autora na tuto explicitně formulovanou otázku?

Datum: 27. 8. 2020

Podpis oponenta práce